

נוסח תימן

שילובים

זמני פניסת וציאת השבת

פרשה כניסת ציאת

17:22	16:21
17:26	16:25
17:31	16:30
17:36	16:36

*לפי זמן ז"א

לזמן ירושלים יש להויר
15 דקות לכניסת השבת
לזמן חיפה להויר 9
דקות לכניסת השבת

ירחון לחודש טבת התשע"ח ליצירה בשכ"ט לשטרות
העורך: שלמה מחפוד יצ"ו כתובת המערכת: רחוב הגר"א ו, רה"ע

מו"ד הגאון הגדול הרב פנחס קורח שליט"א

אמר המלך, לך והביאו לי. הלך והביאו לפניו. אמר המלך לתינוק, בני, אם יודע אתה לקרות בזה הספר, אשריך ואשרינו. כיון שראה התינוק הספר, צעק ובכה ונפל מלא קומתו ארצה. אמר המלך, כמדתה לי שאתה ירא ממני. אמר לו, איני ירא ממך, אלא שאני יחיד לאמי ונתנני הקב"ה לאבי לשבעים שנה ולמדני ספר זה. אמר לו, אני יודע שטוב לקרות. פתח לו מן הראשית וקרא עד ויכלה. אמר לו, יודע אתה לפרשו. אמר לו, הן. מיד נתן הקב"ה בו דעה וחכמה ותבונה ופרש לו הכל. כששמע המלך גבורתו של הקב"ה, מיד עמד ממסתו, וישב במקומו עד שפרש לו הכל. אמר לו המלך, רפואה באה לי על ידיך, שאל ממני מה שתחפץ ואתן לך. אמר לו התינוק, איני מבקש ממך מאומה אלא תחזירני לאבי ולאמי. מיד צוה המלך להוליכו לבית גנזיו ונתן לו כסף וזהב ומרגליות והשיבו לאביו ולאמו. כשראוהו אביו ואמו נתנו שבח והודיה להקב"ה. ובאותה שעה שמחו שמחה רבה.

מכאן אמרו חכמים, ומה זה שלא למד אלא ספר בראשית היה לו שכן כל כך, המלמד לבנו תורה או משנה על אחת כמה וכמה. ומה זה שלא כבד אביו אלא שעה אחת נתן לו הקב"ה כבוד זה, המכבד אביו ואמו יומם ולילה על אחת כמה וכמה שישלם לו הקב"ה שכר טוב בעולם הזה ובעולם הבא.

מצב רבוא' וזו"ל

הנחמדים מזהב

חז"ל הרבו לדבר במעלות תלמוד תורה, ונביא מדרש אחד שכתוב בשני לשונות - בשני מקורות.

במדרש הגדול (תחלת פרשת עקב) נאמר כך: דבר אחר, אפילו דבר אחד מן התורה שיהיה כמה אלפים דינרי זהב. מעשה באדם אחד שהיה לו בן ונצטער בו עם רבו עד שלמדו ספר בראשית בלבד. לאחר זמן נשבע אותו תינוק ונחפש בבית האסורים. הרגיש (=החריד) הקב"ה את עולמו על קיסר עד שהלך לאותו מקום והוציא דיאתיקי (= חבלה) של ספרים, ומצא ביניהם ספר אחד, ולא היה אדם יודע לקרותו. אמר קיסר אין זה אלא כתבן של יהודים, כלום יש כאן שיועד לקרותו. אמר לו שר השבויים, יש כאן תינוק אחד יהודי ואני מביאו אצלך. הלך אצל התינוק, אמר לו, יודע אתה לקרא כתב היהודים. אמר לו, ספר אחד למדני אבא ואני יודע לקרותו. אמר לו, מתנאי אני עליך שמא לא תדע לקרות ויתיו המלך את ראשך. אמר לו, לא. מיד הוציאו מבית האסורים והחליף בגדי והביאו לפני קיסר. הוציא לפניו אותו הספר. והיה התינוק קורא בו מבראשית עד אלה תולדות. באותה שעה אמר קיסר, כמדמה שלא הרגיש הקב"ה את עולמו אלא בשביל תינוק זה, כדי להחזירו למקומו. מיד נתן לו שתי כפרי כסף ושתי כפרי זהב וצוה עליו מי שיחזירו אצל אבותיו.

והלא דברים קל וחמר. ומה בשביל שנתן אביו שלזה עליו שכר ספר אחד, שלם לו הקב"ה כל אותו השכר, מי שהוא מצטער על בנו ומלמדו מקרא ומשנה הלכות והגדות, על אחת כמה וכמה. לכן נאמר הנחמדים מזהב. עד כאן לשון מדרש הגדול.

בנוסף שונה הובא במדרש עשרת הדברות (הובא באוצר מדרשים, ח"ב, עמ' 456) וכן נאמר: מעשה בחסיד אחד זקן בן שבעים שנה שלא היה לו בן, והיה לו ממון הרבה. ובכל יום יום היה הולך לבית הכנסת, וכשהיו הנערים יוצאים מבית רבו היה מחבקן ומנשקן, והיה אומר להם, אמרו לי פסוקים. וכל אחד אמר לו פסוק אחד שלו. והיה בוכה ואומר, אשריכם שזיתם לבנים שעוסקים בתורה. והיה אומר, אי לי שכל נכסי ינחל

אחר. מה עשה אותו חסיד, עמד ופזר נכסיו לתלמוד תורה, אמר שמא יש לי חלק לעולם הבא עמכם. מיד נתגלגלו רחמיו של הקב"ה ונתן לו בן לשבעים שנה. כיון שהיה בן חמש, היה מרכיבו על כתפו ומוליכו לבית המדרש. אמר לו לרבו, איזה ספר יתחיל בני ללמד. אמר לו, בספר ויקרא. אמר לו, לא יתחיל אלא בספר בראשית שהוא שבת להקב"ה. מיד פתח ספר בראשית. יום אחד אמר הבן לאביו, עד מתי אתה מרכיב אותי על כתפך, הניחני, אני יודע הדבר ואלא בעצמי. אמר לו, לך. כיון שהלך, פגע בו שליח של מלך. כיון שראה אותו שהוא יפה הרבה, לקחו והוליכו לביתו. וכשבא אביו לעת ערב, ראה שלא שב בנו. הלך אצל רבו, אמר לו, בני ששלחתי אצלך היכן הוא. אמר לו, איני יודע, שלא בא היום ללמד. כששמע אביו כך, צעק ובכה, והלך בפרשת דרכים ושאל ראיתם בני, כך וכך היה לו סימן. אמרו לו, לא ראינו אותו. והיו אביו ואמו צועקים ומתפללים בעפר עד שעתה בכתים למרום. באותה שעה נתגלגלו רחמיו של הקב"ה והביא חלי על המלך, ואמר לעבדיו, הביאו לי ספר רפואות וכן עשו, והקב"ה הפכו לספר בראשית. פתחו אותו עבדיו ולא היו יכולין לקרות בו. אמרו לו עבדיו, כמדמינו אנו ספר יהודים הוא זה. בקשו יהודים ולא מצאו. אמר השליח למלך, קשהלכתי בכפר של יהודי גנבתי משם תינוק, אולי הוא יודע לקרות בו.

מצב רבוא' וזו"ל

למוד הילדים בשרעב ו הרב סעדיה חוזה זצ"ל

הגדולים מתחילים פרשת השבוע פסוק עם תרגום, אחרי כן הפטרה, רש"י, נ"ך, הולכים לארוחת הצהריים, אוכלים פשעה או שעה וחצי, חוזרים כלם בבית אחת לפי הדקה, באים קוראים עין יעקב, אחרי כן תהלים, עד שעת המנחה הולכים להתפלל, אם בבית הכנסת ואם בחדר, מתפללים מנחה וערבית, אומרים קריאת שמע על המטה, ואחרי כן נותן להם המורה רשות ללכת הביתה. יום רביעי וחמישי קשה לילדים, והם עומדים בבחינות. ומי שנוכח בבחינות, סופג מכות נאמנות. ביום הששי לא לומדים כשאר הימים אלא פרשת השבוע שנים מקרא ואחד תרגום, הפטרה, רש"י. אם יש זמן, קורים שיר השירים, בקשות שהגדולים אומרים בשחר, מלמדים אותם תפלת שבת וכמובן שולחים אותם מקדם מה שאין כן בימות השבוע. בימות ראשון עד חמישי באים בבקר והולכים רק בערב. כשהילד גדל קצת כבן שלש עשרה שנה ומשהו מלמדים אותו הלכות שחיטה טרפות ודינים בשלחן ערוך, בכל זאת המורה תפקידו ללמד את הקריאה בלבד. את הבאור מניח הוא לילדים להבין בעצמם לכשיגדלו. אבל אם יש לילדים גדולים הנזקקים למורה לפרש להם אין הוא עושה זאת בחפץ לב, מפני שלפעמים קשה לו הדבר בעצמו וזה גוזל לו זמן.

"הבא יוסף את יעקב אביו וישמחהו לפני פרעה ויכבד יעקב את פרעה"

האנשים שנהפכו לכלבים

(עפ"י הרב עובדיה חגיבי, מתוך הספר 'חיי הגלות')

פעם אחת הלך מקבל אחד מבני מארי, שהיו תלמידי חכמים ואנשי מעשה, ויצא מן העיר למחוז הפצו להרויח מזונו. והנה לתמהונו ראה יותר ממאה ערבים דוחפים אבן גדולה כדי לעשותה מחסום נגד שטפון של גשמים, אף לא יכלו להזיזה ממקומה כי נתקעה באדמת חול, ונלאו למצא פתרון, וכמעט שעזבו אותה. היהודי המקבל שעבר לתמו בדרך והסתפל מן הצד, אמר להם: "הוי ריקים! מאה איש לא יכולים להרים את האבן?"

- "מה אתה מניע לנו?" שאלו אותו.

- "כמה שזכר תתנו לי ואני אטפל בה?" שאל אותם.

- "איך אתה לבד תרים אותה?" ענו לו כמתלים בו, כי חשבוהו לחסר דעת.

- "לא אכפת לכם?" אמר להם היהודי, "אם לא אוכל, אל תתנו לי מאומה. אף אם אצליח להרים את האבן הגדולה הזאת, תנו לי מה שאבקש, רק סמנו לי איפה לשים אותה."

הם הסכימו לתת ליהודי, כל אחד מהם מטבע כסף אחת הנקראת קרש, ושק אחד צמוקים טובים. לאחר שקבל הבטחה על השכר הזה, אמר להם: "כסו את עיניכם לרגע אחד, עד שאגיד לכם לפתח, אז תפתחו ותראו". וכך היה. הוא הסתובב וכתב את השם הנכבד והנורא, ואחר כך פנה שנית הורה להם לפתח עיניהם, ויראו את האבן מנחת על המקום שרצו. הם שמחו שמחה גדולה, ותמחו על הפלא העצום הזה, והודו ליהודי על כוחו וחכמתו, ונשקוהו וברכוהו, ורצו לתת לו פרס בנוסף על מה שהבטיחו לו, ולא קבל, וחזר לביתו לשלום שמו וטוב לב.

אבל אחרי שהלך כמה מילין, קנאו בו כמה צרי עין מהערבים הבזויים, ורדפו אחריו כדי לשדוד אותו. היהודי הנ"ל הרגיש בהם, וידע שפונתם להרע לו. מה עשה? לפני ששיגו אותו, כתב 'שם' עליהם והפך אותם לכלבים, שישמרו אותו מאחוריו, ונתלוו אליו עד ביתו, ונשארו רממה אחת רעבים וצמאים, ונתונים לחרב ביום וקרח בלילה. כאשר ראה שהם באפיסת כוחות, ועיניהם זולגות דמעות,

הגפן שגלתה סוד

(על פי עליזה שנהר, בספר 'ארחות תימן')

מעשה בקצב אחד מזרע הישמעאלים, שהיתה לו חנות בקצה העיר, והיו כל האנשים באים לקנות אצלו, כי הבשר "טעים וטוב". והיה לו שכן יהודי שתמיד היו רבים ביניהם, ומדוע? כשהיהודי היה משכים בבקר והולך לבית הכנסת, היה רואה את הישמעאלי הזה תופס כלבים וחתולים, ומביאם לחנותו לשחיטה. היהודי פחד מהישמעאלי ולא ספר, אף כשהיה עובר ליד החנות, היה אומר: "אין נסתר מה דבר סתר, והנסתר יתגלה". וזה היה מנהגו יום יום.

הישמעאלי חש שהיהודי יודע את סודו וחשש שמה יגלה. תפס את היהודי ואמר לו: "אם לא תגלה, גם אלהים לא יגלה". הרג אותו וטמן את גופו סמוך לחנותו. והנה צמחה גפן מעל קבר היהודי, גדלה ונתת אשכולות ענבים שלא בעונתם, והאשכול האחד - כמו לשאת אותו במוט בשנים. ראה כך הישמעאלי ואמר: "באלהים, ראויים האשכולות הללו לפאר שלחן המלך". אמר ועשה.

ראה המלך אותם וחשקה נפשו בעסיס ענבים. נטל וסחט את הראשון - והנה הוא דם. ואף השני, השלישי והרביעי - סחטו דם. השתומם המלך, קרא לעבדו ושאל: "מנין הענבים?" והעבד ספר לו.

קראו לישמעאלי, וזה אמר למלך: "סמוך לחנותי צמחה גפן, וממנה האשכול". שלח המלך חילים לחפר ולראות מהו סוד צמיחתה. הלכו חפרו והנה ראו כי שרשי הגפן נעוצים בלב היהודי הקבור.

חקר המלך את הישמעאלי על הענין, אף זה לא גלה. אמר לו המלך: "אם לא תגלה, ראשך יכרת". ספר לו הישמעאלי ואמר: "ראיתי פן יגלה לאנשים, כיון שאמר: 'אין נסתר מה דבר סתר, והנסתר יתגלה' - אמרתי אם אהרגנו לא יגלה, קמתי עליו והרגתי".

אמר המלך: "הרי נוכחת לדעת שהצדק עם היהודי, הנה נתגלה הדבר". ופסק דינו יצא, שכל רכושו של הרוצח יעבר לאלקמנת היהודי, והוא - למיתה. ועל זה אמר הכתוב: עוף השמים יוליד את הקול ובעל כנפים יגיד דבר: (קהלת י, כ)

פיצוח וששטוש

פתרו את השאלות, מלאו את המשבצות, התאימו את המספרים לשורת המשבצות שלמטה ותגלו מה פרוש הפתגם השגור בפי אבותינו בתימן. שלחו ואולי תזכו...

הפתגם במקורו הוא: "אפתחו לו ידשקר, דכל ירקץ"

- ספר בו נהגים ללמד לאחר תפלת מוסף

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

12 9 8 2 16 15 14 16 8 11 12 21 14 16 9 11
- בפערתו המארי מטיל את אימתו על תלמידיו

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

10 17 13 16 3 19 1 16 22
- חמאה מזקקת אותה מורחים על הפבאנה

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

22 16 20 14 20 12 9 11 8 6
- מחבר התרגום לנביאים, אותו נוהגים יהודי תימן לתרגם

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--

3 8 5 7 16 18 9 2 9 21 9 16 5

מציאו את הפתגם המסתתר!

<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>						<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>					<table><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>						<table><tr><td></td><td></td></tr></table>			<table><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>			
10 16 20 14 3	6 9 15 9	19 5 19 12 3	16 3	16 17 21 13																			

זוכה החודש

הילד הנעים איתמר נגר הי"ו

בין הפותרים נכונה יגורל מכונת מפא"ר,

את הפתרונות יש לשלח לשמואל מחפוד - הגר"א 1 ראש העין.

נתן לממש את הזכיה ב"נוסח תימן" ביריבובים 26 בני ברק.

האכה ואנה

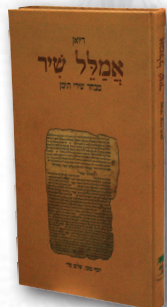
סדר הישיבה בבתי הכנסת

בית הכנסת הוא מקום מרפזי בחיי כל יהודי. בו הוא מתפלל שלש תפלות ביום, ובהן הוא מעתיר לפני הקב"ה על כל בקשה ומשאלה. גם מקומם של הילדים לא נפקד בבית הכנסת, ואף מקומות מיוחדים היו להם.

סדר הישיבה בבתי הכנסת, לפי המנהג הקדמון, הוא שיושבים הצבור סביב ארבעת הקתלים של בית הכנסת, כאשר כל אחד נשען בגבו על הכתל, וכלם רואים את כלם.

הבנים הקטנים, לעומת זאת, יושבים כאשר פניהם מול פני אבותיהם, וכך יכולים לחנכם במצות התפלה, להראות להם היכן מתפללים כעת וכדומה.

אמלל שיר מהדורת פאר

דיואן מפואר וצבעוני בפורמט ענק האוצר בתוכו את שירי תימן עם תרגום של המילים בערבית ופירוש תמציתי. כולל מבוא מקיף על התפתחות השירה בתימן ור' שלום שבזי זצ"ל.

גודל ספר 33 ס"מ x 21 ס"מ

במחיר של: 17 ש"ח

במקום: 100 ש"ח

המבצע מוגבל ללקוחות פרטיים ולא לשווקים ולחודש סבת חתשע"ח בלבד. עד גמר המלא.

* ספרים * טליתות * דיסקים * לכוש תימני * גריל לפיתות * פלטה מתקפת לשבת ועוד.

רחוב בירנבוים 26, בני-ברק א' ה'-10:00-21:00, יום ו': 9:00-13:00

טל: 053-3336661 יחיד: 03-6781444 www.nosachteiman.co.il